

EESTI KIRJANDUS

KATRIN JOHANSON ATLANTIS ABAJAS

Õpetajad ei saa Renest aru. Poiss võib olla kiuslik ja taipamatu, ent siis lahendada pingutuseta eakaaslastele üle jõu käivaid ülesandeid. Ainuke, kelle arvamus näib poisile korda minevat, on kooli psühholoog Martin Ost. Seda suuresti seetõttu, et Martinit ei paista Rene olemasolu absoluutselt huvitavat. Mitu aastat hiljem on jõudude vahekord muutunud. Renest on saanud edukas IT-ettevõtja, Martinist aga elu hammasrataste vahele jäänud alkohoolik. Noor mees otsustab oma kunagise õpetaja taas jalule aidata. Kahe mehe kummaline lähedus, kus sõprus käib käsikäes põlgusega, saab uue näo, kui Renel tekib suhe endast mitu aastat vanema naise Reesiga. Ilmet hakkab võtma kummaline suhtekolmnurk.

Katrin Johanson teine romaan „Atlantis abajas“ on lugu üksindusest ja enesega leppimise võimalikkusest. Kord elab autor kaasa ühele tegelaskujule, siis teisele, nihkudes sujuvalt ühelt vaatepunktilt teisele.

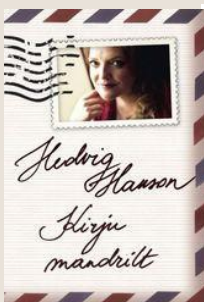
JUSTIN PETRONE KIRJU EESTIST

Justin Petrone on elanud Eestis 15 aastat ja kirjutanud sel teemal mitu raamatut.

„Kirju Eestist“ võtab kokku lood tema kohtumistest Eesti inimestega. Maailmarändurid, nudistid, geneetikud, kirjanikud, poliitikud, hääletajad, kalamehed, joodikud, folkmuusikud, loodusmehed, remondimehed, kööginaised, sekka ka mõni sepp ja Sepp.

HEDVIG HANSON KIRJU MANDRILT

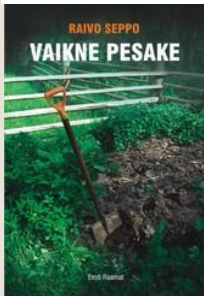
Kevadest kevadeni kirjutab naine metsade vahelt saarel elavale mehele, kes on samamoodi loomeinimene ja end melust pagendanud. Need on õrna sõpruse kirjad, kus on nii argielu kui ka elufilosoofiat koos talvemasenduse ja

kevadvirgumisega. Neis on ka seletamatu igatsus millegi enneolematu järele, mis tooks ellu värskust ja uut algust. Meeleolugi kõigub ühest äärest teise...

Hedvig Hanson avab oma peidus poole. Aastaid on ta elanud maal, et leida eneses rohkem rahu, hingata värsket õhku, kuulata ja jälgida loodust – et mõista paremini elu ja selle seaduspära. Harrastusaednikuna otsib ta vastuseid igapäevaelu väikestele küsimustele ning vahel saab ka mõne suurema avastuse osaliseks.

Autoril tuleb jagada end erinevate rollide vahel: ta on artist, ema, naine, aga eelkõige inimene, kes soovib eneses elu keerulisuse kiuste säilitada puhast lapsemeelsust ja avastamisrõõmu.

RAIVO SEPPO VAIKNE PESAKE

Endine televisiooni ilmapoiss Villar Viiskand kaotab töö pealinnas ja läheb tagasi oma juurte juurde, ühte kõrvalisse alevikku. Selgub, et ka siia on suur maailm pärale jõudnud: esimene, keda Villar koju jõudes kohtub, on mustanahaline umbkeelne pagulane, kes peab nüüd meie ühiskonda lõimuma. Kodualevikus on mõndagi muutunud ja mindud on ehtsat omavalitsemise teed: kui riigil pole sind vaja, pole sinul ka riiki vaja. Pealtnäha toimib elu vallas nagu peab, kuid kohalikud silmaklappidega valitsejad vedavad aega võimumängudega ega näe tegelikke probleeme.

Musta huumoriga võrtsitatud teos annab mõnevõrra groteskse pildi Eesti maaelu tänasest päevast.

SILJA VAHER SELGELT NÄGIJA

Jätkuvad Reelika ja Peebu põnevad seiklused ja ilmub uusi põnevaid tegelasi. Pole ühtegi häda, mille vastu ei aitaks pehmed kõrvad, soojad silmad, märg nina ja sõbralik saba!

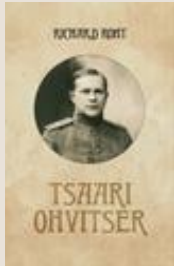
Selgeltnägemine. Must Hunt, kellel on oma osa lapseröövis. Lõgismadu pererahva õuemurul. Hobune läheb omapäi kilomeetrite taha sõpra otsima. Armunud naise kättemaks. Mõrv klassikokkutulekul. Ahistajate küüsi sattunud röövitud lapsed salapärases kloostri ja nende pääsemine...

Autori elurõõmus hoiak ja terane pilk, elutark suhtumine ning muidugi paras

annus muhedat huumorit nii enda kui ka teiste suhtes tuletab meile meelde, et olgu ajad, millised tahes, jääb inimene oma põhiolemuselt samaks. Tähtis on säilitada usku ja armastust ning hoida oma lähedasi – nii neid, kes kodumaal, kui neid, kes võõrsil – südames soojas kohas.

ELULUGU

RICHARD ROHT TSAARI OHVITSER

Viljakas proosa- ja lastekirjanik Richard Roht (1891–1950) sündis Kanepi kihelkonnas Kõlleste vallas taluperes. Õppis kohalikes küla- ja vallakoolides, Võru linnakoolis, Treffneri gümnaasiumis ja Valga Reaalkoolis. Käesolevas teoses “Tsaari ohvitser” (ilmus esmakordselt 1935) alustab Roht oma mälestusi tagasivaatega viimastesse kooliaastatesse – lõpetamata jäänud reaalkooli- ja tehnikumiaastatesse, kuna kirjanduslik tegevus võttis enamuse ajast. Järgnevad boheemlaseaastad, “raisku läinud elu”, kuni saabus 1914. aasta ning sõjaväkke kutsuti kõik tagavaraväelased ja esimese järgu maakaitseväelased, nende hulgas ka raamatu autor. Roht kirjeldabki elu ilmasõjaaegses tsaari armees ning enda tõusmist reamehest ohvitseriks.

HELLAR A.P. OIDERMA ELU SÕLMED II. VEEL ÜHEKSATEIST SÕLME

„Elu sõlmed II“ on Hellar A. P. Oiderma (29.07.1926–26.08.2011) teine mälestusteraamat: kui esimeses osas keskendus autor oma lapsepõlvele ja noorusaastatele, millele vajutas sünge pitseri eestlasi mööda ilma laiali lennutanud Teine maailmasõda, siis see raamat räägib nõukogudeaegsest elust alates 1960-ndatest.

Igäihe elus on pöördepunkte, sõlmi, mille puhul tuleb vastu võtta otsus – kas teha seda ise, lasta teha kellelgi teisel või jätta kõik saatuse hooleks, mõtiskleb Hellar Oiderma. Selles raamatus on üheksateist „sõlme“, mis pole pelgalt ühe inimese (elu)lugu, vaid toob nagu võluväl autori kaasaegsete silme ette tolle ajastu eheda hõngu, pakkudes kuhjaga äratundmisrõõmu ja muigamisi: just nii oli see ju meil ka! Põnev on kiigata minevikku noorematelgi – nii neil, kes nõukogude jaburavõitu tegelikkuses üles kasvasid kui ka neil, kelle jaoks see on vaid hämaravõitu ajalugu kooliõpikus või teleseriaalis „ENSV“.

PAAVO KANGUR MART HELME. ÖNNESÄRGIS SÜNDINUD

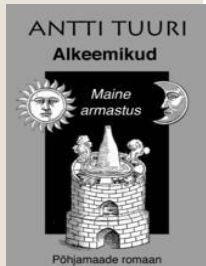
See raamat räägib Mart Helmest, kes on hariduselt ajaloolane, hobilt mõisnik, tiitlilt suursaadik ning taustalt rokkmuusik ja Sillaotsa taluperemees, jutustades tema lapsepõlvest, kooliteest, esimesest armastusest ja otsingutest, aga ka Eesti diplomaatia viimase kahe kümnendi püüdlustest.

Kuid selle raamatu pealkiri võiks olla ka „Teise Eesti mäss ehk EKRE sünd“. Kõigepealt suletakse pangaautomaat ja postkontor, siis kool ja pood ning seejärel tehakse eurorahade eest külasse savikoda, misjärel kõik sõidavad unistuste Põhjalasse paremat elu otsima, aga vallavanem üritab tühjaks jäänud koolimajja rajada hullumaja haigekassa rahade arvel. Kurb, aga see on tänane ääremaastuv Eesti, mis on liikumas demograafilise ja sotsiaalse katastroofi suunas peasuuna meedia marulise aplausi ning võimuerakondade ülbe ja vist ka veidi mõistmatu irvituse saatel. Sestap ei ole imestada, et Tamsalu, Varbla ja Suure-Lähtru kandi mehed EKRE kokku panid. Seisukoht sõltuvat ju istekohast. On inimesi, kelle jaoks EKRE on õudusunenägu, ning on inimesi, kelle jaoks EKRE on päästja ja äratuskell.

Intervjuuerides nii Mart Helmet kui ka tema poeg Martin Helmet, ei märganud ma saba ega sõrgu ja minu mäletamist mööda jätsid nad ka mõlemad varju tänavale. Võib-olla polnud ma piisavalt tähelepanelik! Eksimine olla inimlik. Head lugemist! Autor

VÄLISMAA KIRJANDUS

ANTTI TUURI ALKEEMIKUD. MAINE ARMASTUS

Ajaloolises romaanis „**Alkeemikud. Maine armastus**” jutustab Tuuri väga põneva, kuid vähetuntud peatüki Soome ajaloo. 18. sajandi lõpus püüavad Soome mäeasjanduse ülem August Nordenskiöld ja tema assistent Carl Fredrik Bergklint avastada Tarkade kivi ja valmistada kullateradest kulda. Nordenskiöld on veendunud, et on leidnud kulla valmistamise saladuse kirjutistest, mis olid olemas juba Kaldea ja Egiptuse alkeemikute aegadest peale. Turu Akadeemias õppides oli ta tutvunud Rootsi teadlase ja müstiku

Emanuel Swedenborgi kirjatöödega ning jätkanud alkeemiaõpinguid Stockholmis ja Londonis. Kullategemise eesmärk ei ole aga rikastumine, vaid uue inimese loomine. Loodetakse, et kui kulda saab palju, kaotab see väärtuse ja vabastab inimesed raha ülemvõimu alt. Maise kulla valmistamine olevat võimalik vaid siis, kui suudetaks enda sees valmistada taevast kulda. Tarkade kivi on mõeldud uue inimese sündimiseks meie sees. Ilma selleta ei sünniks ka kulda. Sama eesmärgi nimel tegutses August Nordenskiöld ka hiljem, kui rajas Aafrikasse Soome utopistide kogukonna nimega Uus Jeruusalemm ja võitles orjapidamise vastu.

Soome kirjanik Antti Tuuri (1944) on Põhjamaade Nõukogu kirjandusauhinna (1985) ja Finlandia auhinna (1997) laureaat ning paljude Soome ajalugu, eriti aga Lõuna-Pohjanmaad kirjeldavate teoste autor.

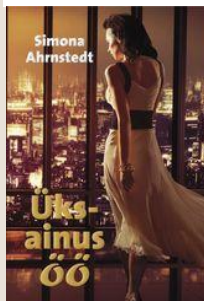
LAWRENCE DURRELL JUSTINE

Traagilise loo müstilisest ja lummavast Justinest ning nendest, kelle elusid ta puudutas Teise maailmasõja eelses Aleksandrias, jutustab tema armuke, vaesunud iirlasest õpetaja, kes on leidnud varjupaiga Vahemere teisel kaldal, Kreekas. See on kahtlemata armastuslugu, aga raamatu tõeline kangelane on tegevuspaik Aleksandria, idamaiselt värvikirev, mere ja kõrbeliiva kuumuses värelev miraaž, mis meenutab „Tuhande ja ühe öö” maailma, linn, „kus naised ei tohi ihata mõnu, vaid valu, ja peavad jahtima seda, mida nad kõige rohkem kardavad leida.”

Lawrence Durrell (1912–1990) on 20. sajandi menukamaid Briti kirjanikke, matkamees Gerald Durrelli vanem vend. Kirjanik oli kahel korral Nobeli kirjanduspreemia nominent. Tema teoseid on tõlgitud kõigisse maailma kultuurkeeltesse, kuid eesti keeles pole neid seni ilmunud. „Justine” ainetel valmis 1969. aastal ka film.

SIMONA AHRNSTEDT ÜKSAINUS ÖÖ

Üksainus plaan. Üksainus kättemaks. Ja kirg, millele nad ei suuda vastu seista.

Glamuurses ja võimukas Rootsi rahamaailmas ristuvad veetleva finantsnõustaja Natalia De la Gripi ja karmi riskikapitalisti David Hammari teed. Mõlemad käivad kindlalt oma rada. Kõrgklassi perekonnast pärit uhke Natalia rajab oma teed ise ning teeb muljetavaldavat karjääri. Samal ajal keskendub David, end üles töötanud halastamatu miljardär, kättemaksule. Davidi plaan üle võtta De la Gripide perekonna valdusse kuuluv Investum, riigi suurimaid ja vanimaid ettevõtteid, muudab kokkupõrke aruka Nataliaga möödapääsmatuks. Aga kui neid haarab kirg ning pinnale kerkivad saladused, mis ähvardavad vältimatu katastroofiga, tuleb langetada elumuutvaid otsuseid.

Simona Ahrnstedt (1967) on diplomeeritud psühholoog ja kognitiiv-käitumisterapeut. Ta on õppinud ka filmikunsti ja keeli ning õigusteadust. Oma esimese armastusromaani „Üksainus öö“ (En enda natt, 2014) kirjutas ta pärast kolme ajaloolise romaani avaldamist. Romaani saatis tohutu edu ning see sai 2015 järje (En enda hemlighet, 'Üksainus saladus'). Tema tööde põhjal on selge, et tegemist on selle žanri kirgliku esindajaga – need raamatud on kirjutatud naistest ja naiste jaoks. Tema romaane on avaldatud 16 riigis. Simona Ahrnstedt elab koos oma kahe teismelise lapsega Rootsis Stockholmi lähedal

VIKTOR -EMIL FRANKL ... JA SIISKI TAHTA ELADA

Viktor E. Frankl on öelnud, et inimesel pole tarvis mitte pingevaba olekut, vaid püüdlemist ja pingutamist väärt eesmärgi nimel. Tähtis pole mitte iga hinna eest pinget langetada, vaid leida hoopis mõte, mille nimel elada ja mida teoks teha.

See raamat räägib ühelt poolt psühhiaatri läbielamistest koonduslaagris, aga teisalt juhatab ka Frankl'i filosoofiani – ellujäämiseks ja sisemise õnne leidmiseks on kõige tähtsam teadvustada endale oma elu mõte. Koonduslaagris nägi inimene oma silmaga, kuidas palju suurema tõenäosusega jäid ellu need, kes uskusid, et neid ootab ees täitmist vajav ülesanne. Inimeselt võidakse ära võtta kõik, peale ühe inimliku vabaduse – kuidas asjades mõelda.

LEENA LEHTOLAINEN MINU ESIMENE MÕRV

Soome krimikuninganna esimene raamat.

Noor punapäine uurija Maria Kallio on just saanud ülesande lahendada oma esimene mõrvajuhtum, tõestamaks iseendale ja oma meeskonnale, et temas on konstaablitööks piisavalt sisu ja südikust.

Tapetu, Jukka Peltonen, oli enne surma kutsunud oma koorikaaslased suvilasse mõnusat nädalavahetust veetma. Selgub aga, et laulusõprade esmapilgul soojade ja lähedaste suhete varjus leidub nii kibestumist, pimedat viha kui ka armukadedust. Kui Maria asub sõpru vaenlastest eristama, rullub tema ees lahti ohvri ootamatult sünge minevik. Ta mõistab, et kõigil seitsmest kahtlusalusest oluaks Jukka tapmiseks piisavalt põhjust. Nüüd peab Maria keerulise sasipuntra lahti harutama, enne kui mõrvar järgmise ohvri valib.

Leena Lehtolainen (sünd 1964) on Soome kuulsaim naiskrimiautor, kelle teoseid on tõlgitud enam kui 20 keelde. Tema Maria Kallio raamatusari on saavutanud Soomes kultusliku staatuse ja iga järgmine osa tõuseb kohe müügitablete tippu. Lehtolaineni raamatud on võitnud ohtralt auhindu ja ta on kandideerinud ka Põhjamaade krimikirjanike suurimale auhinnale Klaasvõti.

J.A. REDMERSKI SARAI TAPMINE

Sarai oli kõigest neljateistaastane, kui ema ta kodunt kaugele Mehhikosse kurikuulsa narkoparuni juurde elama viis. Aja jooksul ta unustas, milline on normaalne elu, kuid ta pole iial loobunud oma unistusest põgeneda majast, kus teda viimased üheksa aastat on kinni hoitud.

Victor on külmavereline palgamõrvar, kes nagu Saraigi on lapseest saadik näinud ainult surma ja vägivalda. Kui Victor saabub narkoparuni majja, et saada järgmine tööülesanne, näeb Sarai temas oma ainsat võimalust põgenemiseks. Kuid asjad ei lähe nii, nagu plaanitud ning Sarai avastab, et on küll pääsenud ühe ohtliku mehe käest, kuid langenud teise kúüsi.

Põgenedes teeb Victor midagi loomuvastast, võtab kuulda oma südametunnistuse häält ja otsustab Saraid aidata. Sedamööda, kuidas nende vahel hakkab tekkima lähedus, avastab Victor, et on valmis riskima kõigega, et tüdruku elu päästa. Kuid ühel hetkel ihkavad Sarai surma liiga paljud.

Victori ja Sarai vaheline usaldus tekib pikkamööda ning selle käigus näivad nende erinevused kahanevat ning omavaheline külgetõmme, mis alguses näis nii ebatõenäoline, muutub aina tugevamaks. Kuid Victori jõhkratest oskustest ja kogemustest jääb Sarai päästmiseks väheks, sest see võim, mis tüdrukul enese teadmata mehe üle on, võib talle lõpus saatuslikuks saada.

See on nende lugu...

Sarjast

“Tapjate seltskonnas” on raamatusari, mis räägib kahest isepäisest palgamõrvarist vennast ning keerulise saatusega tüdrukust, kelles on samuti tapjaverd. Temast saab kõiki kolme ühendav lüli. Koos mehega, kelle piinamis- ja ülekuulamise meetodid külvavad kriminaalses allilmas hirmu, võtavad nad enda kanda keerulise ülesande: kõrvaldada maailma vanima ja suurima palgamõrvarite grupeeringu juht ning võtta üle tema äri.

Ülipõnev ja dramaatiline, ootamatuid pöördeid ja vastuolusid tulvil sari kompab inimloomuse piire, kirjeldab tegelaste ohtlikku elu kuritegevuse, iha, pettuste, mõrvade ja armastuse võrgustikus.

CATHARINA INGELMAN-SUNDBERG LAENAMINE ON HÕBE, RÖÖVIMINE KULD

Pensionärikamp tegutseb jälle – agaramalt kui kunagi varem!

Märtha ja tema sõbrad on Las Vegases. Nad pistavad valehambad suhu ja istuvad ratastooli, et rünnata kasiinot ja tõelises Robin Hoodi vaimus vaestele raha hankida. Pärast kuritegu pöördub Pensionärikamp tagasi Rootsi, et politsei kannult maha raputada, ent satub otse sülle kuritegelikule motojõugule. Kuid Märtha ei lase end hirmutada. Ta pakub poistele vahvleid ja murakalikööri, ise juba järgmise sissemurdmise plaanile viimast lihvi andes. Ehk saaks tsiklimehi järgmises kuritöös ära kasutada? Aga mis siis, kui nad pensionäre tüssata kavatsevad ... Märthal, Taibul, Rehal, Anna-Gretal ja Stinal ei ole kerge, kuid nad jätkavad visa võitlust selle nimel, et kogu ühiskonna elu oleks parem.

Catharina Ingelman-Sundberg on kirjutanud rea romaane ja populaarteaduslikke raamatuid ajaloost. 2004. aastal lõi ta läbi huumorižanris hinnatud „Tädileksikoniga”. Pärast pikka aega ajakirjanikuna Svenska Dagbladetis töötamist on ta nüüd pühendunud raamatute kirjutamisele. Pensionärikamp seikles eesti keeles esimest korda raamatus "Vanaproua, kes röövis pank".

ALEXANDRA OLIVA ÜKSINDA

Alexandra Oliva provokatiivne romaan sunnib meid silmitsi tõdemusega, kui suurt rolli mängib meie reaalsustajus meedia ja kui lihtne on meiega manipuleerida. Kõik saab alguse tõsielusarjast. Kahteist võistlejat ootavad väljakutsed, mis panevad proovile nende vastupidavuse. Ühiskonnast äralõigatud võistlejad ei tea, et samal ajal toimub katastroof. Kui suur on hävingu ulatus? Kas seda põhjustas loodus või on süüdi inimene? Üksinda ja sihi kaotanud, komberdades lugematuid kilomeetreid mööda tundmatut maad aina edasi, tuleb ühel võistlejal – noorel naisel – appi võtta kogu jõud ja ellujäämisinstinktid. Kui ta ei usu ikka veel, et see pole enam ammu mäng.

M.C. BEATON ÜLBE MEHE SURM

Kirjanik John Heppel on tõesti väga vastik mees: ülbe, väiklane, ennasttäis. Kui Hamish Macbeth kuuleb, et too sell hakkab külaelanikele raske raha eest loovat kirjutamist õpetama, otsustab külakonstaabel selle maha laita. Paraku ei kuula teda ei John ega ka külaelanikud. Kuid parem oleks! John leitakse tapetuna ja politsei peakorteris ollakse veendunud, et süüdi on keegi külaelanikest. Hamish peab pingutama, et kaitsta külaelanikke ... ja ka oma mugavat poissmehestaatust, sest loova kirjutamise kõrval on küla matroonid otsustanud ta abieluranda tüürida.

JEFF VANDERMEER HÄVING

Piirkonnas, mida tuntakse kui ala X, toimub midagi kahtlast. Ametliku versiooni kohaselt korraldati naabruses tegutsenud sõjaväebaasis mingi katsetus, mille käigus läks üht-teist valesti. Tulemuseks oli lokaalne ökokatastroof. Kuna looduslikult on tegemist peamiselt mangroovialaga ja seal ei olnud suurt midagi peale paari kaluriküla, ei häiri toimunu eriti kedagi, liiatigi on juhtunud juba aastakümneid möödada. Vahel saadetakse järjekordne ekspeditsioon olukorda üle vaatama. Mõnikord juhtub ekspeditsiooniliikmetega aga imelikke asju. Näiteks lähevad nad tülli ja lasevad üksteist maha. Või siis ilmuvad järsku tagasi koju teadmata, kuidas nad seda tegid, ja on üldse kuidagi nagu ära vahetatud.

Triloogia „Lõunaringkond“ esimene osa „Hävning“ kujutab endast järjekordsel ekspeditsioonil osaleva naisbioloogi päevikut. Sellest selgub, et miski pole päris nii, nagu instrueerimisel öeldi, ja ka mitte nii, nagu esimesel silmapilgul paistab, vaid pigem kõhedust tekitavalt kummaline.

„Hävning“ võitis **2014. aastal parima ulmeromaanina Nebula auhinna**. Eesti keeles on Jeff VanderMeeri (sünd 1968) loomingut varem tutvustatud antoloogiates „Täheaeg 4“ ja „Täheaeg 9“. www.jeffvandermeer.com

STEPHEN BAXTER, TERRY PRATCHETT PIKK UTOOPIA

Pärast Sammupäeva ja katastroofilist Yellowstone'i purset levivad inimesed aina kaugemale Pikkmaale. Kaugele Pikkmaale jõuab ka Lobsang, tiibeti mootorrattaparandaja peaaegu kõikvõimas uuskehastus, kes on võtnud nõuks jumalasarvaselt positsioonilt tagasi tõmbuda ja vaikselt talu pidama hakata. See plaan pööratakse aga pea peale, kui selgub, et nagu juhuslikult on just selles maailmas midagi väga viltu. Selle olukorra lahendamiseks ei piisa Lobsangi enda jõust, vaja on kutsuda appi superastuja Joshua Valienté, uus inimliik Järgmised ja Lobsangile ainuomaselt ka... Lobsang ise. Kaalul on Pikkmaa ja terve inimkonna säilimine, kõik peavad tegema, mida suudavad, ja paistab, et keegi peab tooma ülima ohvri...

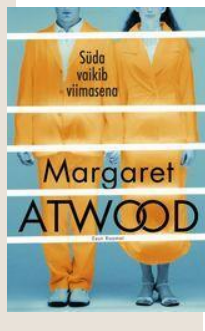
PETER HOEG SUSANI EFEKT

Susan Svendsenil, 43-aastaselt füüsik, on harukordne mõjuvõim: inimesed muutuvad tema juuresolekul avameelseks ja hakkavad südant puistama. Kust aga läheb ande tarvitamise ja kuritarvitamise piir? Kui Susan, tema heliloojast mees Laban ning kaksikutest lapsed Thit ja Harald on sekeldustesse sattunud ning Susanit ähvardab pikk vanglakaristus, tehakse talle ootamatu ettepanek: süüdistustest loobutakse, kui Susan otsib üles 1970ndatel loodud tulevikukomisjoni liikmed ja uurib oma annet kasutades välja, mis on kirjas komisjoni viimastes protokollides. Ent saladuste paljastamine ei ole ohutu, keegi püüab teda igati takistada, inimesed surevad, Susanil ja tema perekonnal tuleb päästa oma tulevik. Võimumängude ja ähvardava ökokatastroofiga silmitsi seistes peavad inimesed vaatama ka iseendasse. Kuhu liigub maailm ja milliseid valikuid teeb inimene, mida tähendab ausus perekonnas, teaduses ja ühiskonnas?

Peter Høeg (s 1957) on Taani kirjanik, kes sai tuntuks romaaniga „Preili Smilla lumetaju”. Eesti keeles on temalt ilmunud veel romaanid „Piiri peal”, „Vaikne tüdruk” ja „Elevanditalitajate lapsed”.

MARGARET ATWOOD SÜDA VAIKIB VIIMASENA

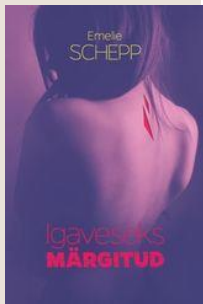

Charmaine ja Stan elavad autos. Nende kodulinn ja kogu osariik on majanduslikult mandumas, kõikjal valitseb tööpuudus ja vaesus, ähvardab kuritegevus. Noorpaari ainus elatusvahend on Charmaine'i armetu baaripalk pluss jootraha. Lootust ei ole ... Ootamatult kuuleb Charmaine sotsiaalsest eksperimendist, mis pakub neile tööd ja kodu – aga selles osalemise suhtes peavad nad otsustama kohe ja tagasiteed enam ei ole. Igatsus oma kodu, oma voodi ja puhaste linade järele viib noored Koosmeelsuse linnakesse.

Projekti idee on lihtne – kõik osalised elavad kuu aega kodus normaalset elu, teevad tööd, puhkavad ja tegelevad kõige tavapärasega. Järgmise kuu veedavad nad aga Positroni vanglas ühiskondlikke töid tehes. Elu tundubki kulgevat rahulikult ja turvaliselt, kuni mängu tulevad keelatud tunded. Konformismi, usaldamatuse, süütunde ja iha surve hakkab täitunud unistus tasapisi tunduma ahistava kookonina, millest puudub väljapääs. Sellest tingituna hakkab paljastuma, mis toimub Positronis tegelikult ...

2015. aastal ilmunud romaani „Süda vaikib viimasena” eest sai M. Atwood Suurbritannia The Kitschies’e parima romaani auhinna „Punane kombits”.

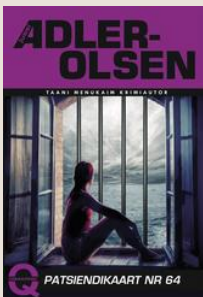
EMELIE SCHEPP IGAVESEKS MÄRGITUD

Ühel 1991. aasta suvepäeval ärkab üheksa-aastane Jana Berzelius haiglas. Ta ei tea, kes ta on ega mäleta oma minevikku. Kaksikümne üs aastat hiljem, nüüd juba eduka prokurörina, hakkab ta koos kriminaalkomissar Henrik Levini ja inspektor Maria Bolanderiga uurima Norrköpingi Migratsiooniameti juhi Hans Juhléni mõrva. Uurimine võtab ootamatu pöörde, kui leitakse järjekordne surnukeha, seekord nooruki oma. Mida rohkem Jana surnud poisi tausta uurib, seda lähemale jõuab ta oma unustatud minevikule. Järgnevad sündmused on palju vägivaldsemad, kui Jana oleks osanud ette kujutada.

„Igaveseks märgitud” on Jana Berzeliuse lugude esimene osa. Rootsi uueks krimi-kuningannaks nimetatud Emelie Scheppi (s 1979) debüütromaan on olnud väga edukas, selle tõlkeõigused on müüdnud juba 29 riiki.

JUSSI ADLER-OLSEN PATSIENDIKAART NR 64

Vaid veel 40 aastat tagasi saadeti Taanis lõtvade elukommetega naised – või ka need, keda oli lihtsalt tabanud ebaõnn – väiksele saarele, kus kord hoiti majas karmil käel, kasutades piinamisega sarnanevaid ümberkasvatusemeetodeid. Sellele saarele sattus ka Nete Hermansen, kes sealt küll hiljem minema pääses ja suutis mineviku endalt maha raputada – või nii ta igatahes arvas. Päevast, kui minevik talle taas kannule jõudis, sai alguse keerukas sündmuste ahel, mille jälile satub palju aastaid hiljem osakond Q. Politseikomissar Carl Mørckil on niigi küllalt tegemist ühe teise uurimisega, millesse ta võib olla ise segatud kahtlustatavana, ja oma eraeluga, mis ei taha kuidagi laabuda. Siiski käivad tema kaks assistenti peale, et nad hakkaksid uurima 23 aastat tagasi toimunud mõistatuslikke kuritegusid. Varsti näevad nad aga, et neil käsil olev uurimine puudutab vaid väikest osa millestki suuremast, mis hõlmab endas kõige hirksamata laadi tagakiusamist, julma diskrimineerimist, mis nähtavasti leiab aset veel siiaamaani.

Taani autor JUSSI ADLER-OLSEN (s 1950) on Euroopa edukamaid krimikirjanikke. Tema raamatuid on müüdnud enam kui 14 miljonit eksemplari kõikjal üle maailma ning need on võitnud palju auhindu nii Taanis kui ka rahvusvahelisel tasemel. Esimeste raamatute põhjal on valminud ka filmid.

LOUISE DOUGHTY KEELATUD VILJA TÄNAV

Yvonne Carmichaelil on suurepärase karjäär, ilus kodu ja hea abielu. Aga kohtumine võhivõõraga toob kaasa kirgliku kõrvalhüppe. Kahe elu lahus hoidmine näib esmapilgul lihtne. Kuid siis leiab ta end süüpingist. Ja kohtusaalis sõltub kõik ühest õhtust pimedal tupiktänaval.

Inglise kirjaniku Louise Doughty (1963) romaan „Keelatud vilja tänav“ („Apple Tree Yard“) on psühholoogiline põnevik salasuhtest, pimestavast kirest ja ohust, mis tabab täiesti ootamatult. Väärtustest, mille järgi elame, ja valikutest, mida teeme.

ANN GRANGER SURNU VEES

On ajaloo kõige vihmase talv, jõulude lähenedes tõusevad jõed üle kallaste ja talunike põllud jäävad sügava vee alla. Weston St Ambrose'i külas nähakse, kuidas jões triivib allavoolu noore tüdruku surnukeha, ja kui see erakliku kirjaniku maja juures maabumissilla alla kinni jääb, taipab kirjanik kokkudes, et ta tunneb seda jõhkra mõrva ohvrit ... Tegemist on Eesti lugejale hästi tuntud Ann Grangeri krimisarja „Campell ja Carter lahendavad mõrvalugu“ viimase raamatuga. Samast sarjast on kirjastuses Varrak ilmunud romaanid „Sopp, saast ja surnud“ (2011), „Hukatus, häving ja mõrv“ (2011) ja „Tellised ja surm“ (2014).

PAULLINA SIMONS ÜKSILDANE TÄHT

„Vaskratsaniku“ (e.k 2014) ja „Tatjana ja Aleksandri“ (e.k 2014 ja 2015) autori Paullina Simonsi uus kaasahaarav armastuslugu tulevase kolledžineiu ja sõtta suunduva tänavalauliku suhtest.

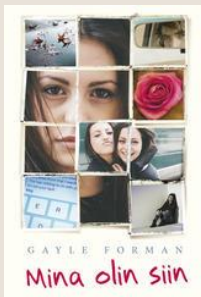
Mõni nädal enne kodusest Maine'ist lahkumist ja iseseisva üliõpilaselu alustamist otsustab Chloe koos oma poisi ja kahe parima sõbraga Euroopasse sõita. Nende reisi sihtpunkt on Barcelona, ent enne tuleb neil täita Chloe sugulastele antud lubadus ja külastada mitut Ida-Euroopa ajaloolist linna. Selles kommunismi ikkest vabanenud Euroopa nurgas kohtub Chloe Johnny-nimelist võluvast ameeriklast, kes rändab mööda maailma, kitarr kaelas, naeratus huulil ja maailma saladused südames. Kummaline sõpruskond ja armunud paar sõidavad rongiga läbi Euroopa: Treblinkast Triestesse, Carnikavast Krakówisse ja Vilniusest Veneetsiasse. Reis Vanas Maailmas muutub teekonnaks nii Euroopa kui ka Johnny kõige süngemasse minevikku, mis hakkab tasapisi varjutama Chloe tulevikuplaane ja unistusi. Chloe ja ta kaaslaste sõprus pannakse proovile ja Barcelonasse jõudmine ei pruugi sugugi kindel olla. Kindel on aga see, et sõprade elu ei muutu enam

kunagi endiseks. „Üksik täht“ on kaunis lugu, mis haarab lugejat jäägitult ja püsib meeles veel kaua pärast viimaste ridade lugemist.

Paullina Simons sündis Nõukogude Liidus ja emigreerus lapsena USAsse. Ta on elanud Itaalias, Inglismaal, USAs Kansases ja Texasas ning praegu elab ta abikaasa ja lastega New Yorgis. „Üksildane täht“ on tema kaheteistkümnnes romaan.

NOORTELE

GAYLE FORMAN MINA OLIN SIIN

MÕNED TULED PÕLEVAD LIIGA EREDALT, ET KESTA

Pea teile kahetsusega teatama, et olin sunnitud endalt elu võtma. See otsus on küpsenud mu peas juba tükk aega ja on algusest lõpuni minu enda tehtud. Ma tean, et see põhjustab teile piinu, ja mul on sellepärast väga kahju, kuid palun võtke teadmiseks, et mul oli vaja oma piinad lõpetada. Sellel pole midagi pistmist teiega, vaid ainuüksi minuga. See ei ole teie süü.

Meg

Cody ja Meg olid lahutamatud – parimad sõbrad kogu eluks. Nad teadsid teineteisest kõike. Vähemalt Cody arvas nii. Kui hästi on aga üldse võimalik oma parimat sõpra tunda? Ja mida teha siis, kui tema otsustab sind maha jätta?

Gayle Formani „**Mina olin siin**“ näitab meile, kui suurt vaprust nõuab meilt see, kui peame pärast parima sõbra surma oma eluga edasi minema.

GAYLE FORMAN on paljude auhindadega tunnustatud kirjanik. Tema romaan „Kui ma jään“ võitis kiiresti lugejate südamed ja vallutas edetabelite tipud. Tänu tema järgmistele romaanidele „Kuhu ta läks“ ja „Mina olin siin“ on Gayle üks maailma populaarsemaid noorteraamatute autoreid.

SARAH DESSEN PÜHA MISIGANES

Sydney karismaatiline vanem vend Peyton on alati olnud perekonna staariks ning saanud endale lõviosa vanemate tähelepanust ja hiljem ka hoolitsusest. Kui seadusega üha rohkem pahuksisse läinud Peyton teeb purjuspäi avarii ja saadetakse vanglasse, tuleb hooletusse jäetud Sydneyl hakata otsima endale kohta nii perekonnas kui ka väljaspool. Miks kõigile mahub pähe vaid Peytoniga toimuv ja kas tõesti on Sydney ainus, kellele avarii ohvri käekäik

korda läheb?

Uude kooli minnes tutvub Sydney õe-venna Layla ja Mac'iga. Chathamite perekond erineb tema perest kui öö päevast. Chathamite elu pole kerge, kuid neil jätkub armastust ja tähelepanu ka Sydneyle, kes tunneb end peagi Chathamite juures paremini kui oma kodus. Nende sõprus ja hoolitsus aitavad Sydneyl raskustest üle saada ja mõista, et tema ei pea venna tegude eest vastutama.

Ülipopulaarse Sarah Desseni romaani „Püha Misiganes” põhiteemadeks on peresuhted, eneseavastamine ja isiksusena kasvamine. Tema raamatuid on müüdnud üle seitsme miljoni eksemplari.

Ootan juba võimalust lugeda Sarah Desseni raamatut „Püha Misiganes”. – John Green

Sarah Desseni nimest on saanud kaasaegse noortekirjanduse sünonüüm. – Entertainment Weekly

LASTELE

NOORA KUNNAS HULL KAMP JA SALADUSTE KAPP

Võõrastemajas „Kõhutuul” elab koos üks segane seltskond, mille vanim elanik on võõrastemajale nime andnud rõõmsalt puuksutav Berta Kõhutuul. Teine tähtis asukas on major Pimmadipomm, kes haub oma peas alatasa sõjaplaane. Võõrastemaja teised elanikud on Jaan Tamm, tema sportlasest abikaasa Siiri Sangpomm-Tamm, sentimentaalne elevant Londu, suur kunstnikuhing Ville von Värss ning põrsakaksikud Põssa ja Possa.

Seiklus algab, kui majast välja kukkunud Ville tagasitoomiseks moodustatakse päästesalk ja ees seisab teekond saladuste kapi juurde...

Märkus nr 1: raamat ei sobi lugemiseks huumorimeelela inimestele. Märkus nr 2: raamat sobib eriti hästi lapsega koos lugemiseks.

Õdede Noora ja Jenna Kunnase esimene lasteraamat võõrastemaja „Kõhutuul” kummalisest kambast pakub lugemisrõõmu nii väikestele kui ka suurtele äraspidise huumori sõpradele.

LUCY ROSEN KÄSILASED: KELLEST SAAB PEREMEES?

Käsilased on Maa peal ringi uidanud miljoneid aastaid, püüdes leida seda üht ja õiget pahalast, kes hakkaks nende peremeheks. Kõige nurjatuma pahalase otsingul on nad teeninud dinosauruseid, kuningaid ja isegi koletisi. Ent kui nad väsivad, kes võtab siis juhtimise enda kätte ja jätkab otsimist?

Raamat põhineb maailmakuulsal joonisfilmil "Käsilased".

ANDRA KALDA, MERRIT KIHO SUPIlinna SALASELTSI KOKARAAMAT

„Supilinna Salaseltsi“ filmi on näinud vist suurem osa eestlasi. See on kui uus „Kevade“. Pisike erinevus siiski on – „Kevade“ tegelastel ei olnud oma kokaraamatut! Sellest on tegelikult kahju, sest Kiire venna ristsete rosinatega pidusaia tahaks ju küll järele teha...

Siinne valimik aga näitab, et sel hetkel, kui jooksevad lõputiitrid ning saal valgeneb, ei pruugi äsja nähtud seiklus lõppeda. Otse vastupidi, lugu võib ennast filmilindina hoopiski raamatuks kerida. Kokaraamatuks. Sest mis oleks põnevam kui teada saada, mida armastavad filmi peategelased (Mari, Olav, Anton, Sadu, Leo, Vant ja Cätly) pärislastena kokata. Või milliseid toite eelistavad filmilindil ellu äratatud Linnapea ja Mari ema või isa. Või mida tavatseb Supilinnas elav rahvas oma tänavanimedest inspireeritult valmistada. Ja kes on uued Supilinna detektiivid...

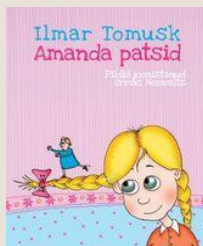
Usume, et need retseptid koos vahvate fotodega toovad suurte kõrval ka „Supika“ tegelaste ealised pliidi ja ahju juurde, sest kokkamine on ju sama suur looming kui filmi väntamine!

GEMMA MERINO KROKODILL, KELLELE EI MEELDINUD UJUDA

Kõik teavad, et krokodillidele meeldib vesi. Kuid mitte sellele krokodillile. Tema eelistab hoopis puude otsas ronida. Kas on võimalik, et see krokodill ei olegi krokodill? Hispaanlanna Gemma Merino lasteraamatud on tuntud nii tema praegusel kodumaal Inglismaal kui ka üle kogu maailma. Käesolev raamat on autori esikteos ning Macmillani kirjastuse illustratsioonivõistluse 2011. a võitja!

ILMAR TOMUSK AMANDA PATSID

Amanda on kolmekümne viie aastane matsakas tädi, kes arvab, et tal pole sõpru, kuna ta on suur. Ta unistab sellest, et ta oleks taas väike, sest siis meeldiks ta kõikidele ja kõik tahaksid temaga mängida.

„Amanda patsid“ jutustab loo sellest, mis juhtub tädi Amandaga, kui ta üleöö väikseks tüdrukuks muutub.

OLE LUND KIRKEGAARD ON ÜKS NINASARVIK OTTO

Topper on lennuka fantaasiaga poiss, kelle isa on meremees ja ema müüb keldripoes kala. Nende kodu on suures vanas majas, kus on mitmesuguseid põnevaid elanikke. Ühel hommikul leiab Topper pliiatsi, millega juhtub igasuguseid imelikke asju. Topper joonistab seinale ninasarviku ja sünnib ime – ninasarvik ärkab ellu ja astub seinalt maha. Nüüd alles jamad algavad!

Ole Lund Kirkegaard (1940–1979) oli taani õpetaja ja lastekirjanik. Tema sulest on pärit mitmed armastatud ja palju tõlgitud lasteraamatud, millest on eesti keeles ilmunud ka “Kummi-Tarzan”, “Albert” ja “Väike Virgilius”, lisaks on valminud mitu lastefilmi. 2013 valmis ka animafilm „Ninasarvik Otto“.

SINIKKA NAPOLA, TIINA NAPOLA RISTO RÄPPAR JA TEISIK

Lugu saab alguse, kui Nelli märkab tänaval Ristot ja hüüab teda, aga poiss ei tee kuulmagi, vaid kaob nurga taha.

Tädi Roosa aga imestab, kui näeb Ristot poes kommiriulit uurimas – too pidi ju hoopis kodus tolmu imema. Altkorruse naaber Lennart Lindberg kutsus Risto kalale, ent poiss ei ilmu randa. Kas linnas tegutseb Risto teisik? Ja kui see on tõsi, siis kust ja miks on ta siia kanti tulnud? Kas ämblikud ja kadunud ehtekarp on kuidagi teisiku saladusega seotud? Aga miks on tädi Roosa tige sellest päevast peale, kui kuuleb, et lähikonnas liigub ringi Risto teisik? Keegi peab kukkuma pimedasse sügavasse auku, enne kui mõistatus lõpuks laheneb.

Lahedad ja muhedad pildid on joonistanud Christel Rönns.

VARIA

CONTRA MINU LÄTI. ANEKDOOT TÕELISEST EESTLASEST

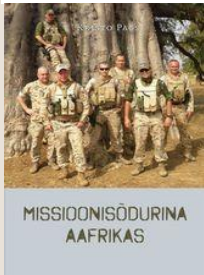

Mina ja Läti. Minu Läti. Minu läti mina. Läti minus. Minu lätlus, lätimeelsus, lätilembus, Läti poole suunatud pilk. Igatsus Läti järele, Läti unistus, lätiarmastus. Lätistumine. Ei saa me läbi Lätita.

Kui ma jälle Läti teemal sõna võtan, teinekord ka läti keeles, muretsevad mõned toredad eestlased, kas ma mitte Eesti jaoks kaotsi ei lähe. Hakkangi läti keeles kõnelema ja lähen Lätti elama. Ja läti keeles luuletama. Ei, lätlast minust siiski ei saa. Kuigi eesti hambameestel on tavaks öelda, et lätlane pole rahvus, vaid amet. Seega peaks saama lätlaseks õppida. Minu tõsisem kaldumine Läti poole sai alguse tegelikult alles 35aastaselt. Aasta 2009 kaunil juunikuul, kui sain tuttavaks... Loogiliselt võiks arvata, et tütarlapsena, sest huvi võõra keele ja kultuuri vastu saab tihti alguse huvist mõne sellest rahvusest vastassugupoole esindaja vastu. Aga minu mõjutajaks oli hoopiski noormees ja temagi juba ammu surnud.

Ma olen praeguseks Lätis viibinud väiksemate ja suuremate juppide haaval. Ja kuigi ei saa väita, et elaksin Lätis, tohib päris kindlasti öelda, et Läti elab minus.

KRISTO PALS MISSIOONISÕDURINA AAFRIKAS

Eesti sõjalistest missioonidest ehk sellest, mida missioonidel tehakse, miks sinna minnakse, mida missioonisõdur tunneb ja mõtleb, on raamatuid napilt. Enamik sõdureid jätab oma loo rääkimata. Sageli ei tea lähedasedki, millega ta kaugel kokku puutub, sest perekondi pigem säästetakse. Ja mõnest asjast ei saagi rääkida, ei tohi. Kristo Palsi vahetu kogemus Eesti missioonilt Malisse jutustab ausa ja avameelse loo missioonide korraldusest, sõduri sealsest igapäevast ja tema olemise alustalast – perekonnast ja lähedastest. Lugu on tsenseerimata ning ei pruugi mõnele meeldida. Kuid see-eest paneb see mõtlema, ja eriti hea, kui paneb mõtlema sõduri, kel kavas missioonile minna. Raamat sobib lugemiseks kaitseväelastele, nende pereliikmetele, tublidele inimestele, kes peavad plaani kandideerida missioonile, ajakirjanikele, õpetajatele ja kõigile neile, kes tahavad missioonidest ja seal viibivate inimeste eluolust rohkem teada.

Kristo Pals on kaitseväge allohvitser, kes alustas ajateenistust 1997. aastal õhutorjedisjonis, kust ta 2002. aastal edutati kaitseväge peastaapi. Nii on ta seal üks staažikamaid staabiallohvitsere. Kristo on läbinud Soome reservohvitseride kursuse ja USA sideohvitseri baaskursuse. Missioon Malis oli talle pigem juhuslik kui teadlik valik, selle eesmärk oli kogeda uut ja avastada maailma. Kristo on aktiivne riigikaitseõpetaja ning suurima riigikaitseõpetust korraldava MTÜ Riigikaitse Rügement juht ja üks asutajaid. Kuid mehel on ka suur kirg ja hobi väljaspool sõjaväelase elu – vanatehnika ja saunaskäimine. Teda võib seega tihti näha Ilmandu vanatehnika- ja saunaklubis saunabussis leili võtmas või vana Volgaga noorpaare sõidutamas.

MELISSA COOK ÜLESPANDUD SOENGUD, SÕLMED JA KEERUD

Ülespandud soengud,
sõlmed ja keerud

Lihtsad sammsammulised õpetused 35 soengu tegemiseks pööratud viljapeadest šikkide hobusesabadeni!

Sellest raamatust leiad võrratuid soenguideid igaks sündmuseks, näiteks lihtsa keerukrunni sõbrannadega lõunasöögile minekuks või elegantse ülespandud soengu õhtuseks peoks.

Populaarse ilu- ja moeblogi www.missysue.com pidaja Melissa Cook jagab soengutegemise saladusi ja näitab, kuidas teha kauneid soenguid, mida oled näinud nii veebis kui ka ajakirjades. Raamatus on 35 soengut koos sammsammuliste juhenditega, näiteks:

Prantsuse keerd;

punatud mohikaanisoeng;

keerdudesse mähitud šinjoonsoeng;

keerdsabapatsidega hobusesaba;

palmikusse mähitud küljekrunn.

Käsiraamatust, milles iga õpetust illustreerivad kaunid fotod, leiad endale kindlasti sobiva soengu, et näha välja glamuurne mis tahes üritusel!

EESTI 25 AASTAT TAGASI

„19. augusti 1991. aasta hommikul kell 8 kuulsin raadiouudistest, et Moskvas on loodud mingi erakorralise seisukorra komitee, mis hakkab nüüd juhtima meie suurt ja vääramatut Nõukogude Liitu. Kolm päeva, 19., 20. ja 21. august 1991, olid palavikulised ja kibekiired. Ajalugu tehti tundide ja minutitega. Enamik meist elas justkui omapärasel transiseisundis – kas nüüd või mitte kunagi.

Seesama transiseisund jäi kestma ka pärast putši ning kestis järgmisel aastalgi. Pean aega alates 1991. aasta 19. augustist kuni 1993. aastani kõige murrangulisemaks Eesti lähiajaloos. Üks aasta, neli kuud, 13 päeva. Kui sündmus järgnes sündmusele. Kogu aeg oli kiire, iseseisvus tuli täita sisuga. Murdsime end vabaks ja murdsime riigi toimima.

Antud album on püüud fotode ja faktide abil taaselustada seda kõige murrangulisemat aega.“

Enno Tammer, koostaja

MALLE KOIDO MINU RIO DE JANEIRO. ELUJANUS OLÜMPIALINN

Rio de Janeirosse armub esimesest silmapilgust – maagilised rohelised mäed, rannaliiv, ookean. See on kontrastide linn, kus kogeb omal nahal, mida tähendab vaesus ja rikkus ja kui tähtsaks peetakse kiirelt kasvanud majandusega riigis välist muljet.

Mind tõi Riosse jalgpall. 2012. aastal maandusin esimest korda Imelises Linnas plaaniga siinses spordimaailmas tööle asuda. 2014. aasta jalgpalli maailmameistrivõistlused ja 2016. aasta olümpiamängud on Riost teinud aastateks maailma spordielu keskuse. Vastu ootusi sattusin ka sajandi suurima majanduskriisi, meeleavalduste ja altkäemaksuskandaalide keskele. Saabusin siia roosade prillidega, kuid sain õppetunni, et sport ei too kõigile sugugi vaid rõõmu.

Rio elujanu vastandub põhjamaisele vaoshoitusele. Brasiillaste lõbusas seltskonnas õppisin igast hetkest ja inimesest rõõmu tundma. Siinsed kogemused, eriti oma unistusi teostavad noorsportlased inspireerivad ja motiveerivad mind päevast päeva.